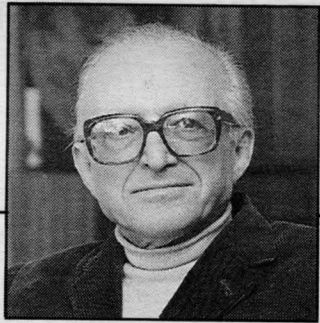

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

El llibre, el mico i els senyors aquells

En els temps que vivim, es parla amb una certa insistència dels trasplantaments d'òrgans d'animals a éssers humans. Hospitals de tot el món es queixen de la falta de donants que podrien salvar moltes vides i ens acusen de falta de solidaritat, d'un egoisme imperdonable, i, fins i tot, d'escrúpols ètics i religiosos. Sense oblidar l'indefinible sentiment que *fa una mena de cosa*. El cas és que hi ha qui arriba a la condició de difunt per culpa de l'excés d'amor i la reverència que els parents senten per les entranyes d'altres desapareguts.

No sé perquè —són coses meves— el cartell del simi que ens convida a llegir, amb un llibre per barret, em causa la sensació que allò que se'ns proposa és el trasplantament d'una cosa que no serveix al mico i que podria ésser útil per a una bona salut humana. És allò que se'n diu una idea carregada de bones intencions, però amb escasses possibilitats de convenciment. Diuen que els primats són més intel·ligents que no sembla, i alguns savis han arribat a afirmar que tenen el do de la simulació i que si no fan més coses és ben bé perquè s'adonen dels avantatges de fer l'enze per tal d'evitar que els junyim al carro del progrés.

Pensant-hi, se m'acut que si els simis de la varietat més espavilada haguessin inventat la impremta i descobert el poder de la propaganda, qui sap si avui veuríem cartells amb el bust d'un home amb un plàtan al cap, i un text a sota que digués aproximadament: "Tu l'aprecies més que no pas jo. Te'l passo...".

Millorant la idea (millorable es miri com es miri), es podria arrodonir la troballa doblant-la, amb la imatge d'un simi i la d'un home, amb un llibre i un plàtan als caps respectius, i la llegenda: "Fem barata a les bones. En aquest món, cadascú té les seves preferències..."

Seguint aquesta davallada, em ve la visió onírica d'unes futures diades de Sant Jordi on fos costum regalar un llibre i un plàtan. O un plàtan i una bossa de cacauets, perquè tal com van les coses tot podria ésser.

Jo vaig fer amistat, a Mèxic, amb un jueu alemany, fugitiu del nazisme. No sé si se li va acudir a ell o ho copiava d'algú altre, però un dia, després d'assumir un posat reflexiu, va dir-me: "Jo no sé si l'home ve del mico, peròestic segur que se n'hi va."

Com que els conceptes tenen la particularitat d'encadenar-se, se m'ocorre la visió de trasplantaments d'òrgans de micos, d'homes i de llibres i caic en evocacions paral·leles. Tenim una certa dispersió de la voluntat que ens fa sentir itinerants, una mica nòmades en propòsits i en disposicions de l'esperit. Algú ha fet la proposta (no sé ben bé per què) de convertir el Senat de l'Estat en itinerant. Els senadors haurien d'anar amunt i avall, ara aquí, ara allà, tan aviat a Granollers com a Morón de la Frontera. Seria, dic jo, un trasplantament de centralisme per curar peculiaritats regionals. Amb inconvenients, és clar, perquè tota cosa en té. Els senadors solen ésser persones grans, tirant a sedentàries, i qui sap si els posaria de mala jeia anar de fonda en fonda, o d'hotel a hotel, sense humor per comptar les estrelles que aquests darrers tinguessin.

I encara que no hi estigui directament relacionat, em ve a tomb de dir que jo em vaig declarar contrari a fer itinerants les nits de Santa Llúcia. Som un país petit, una cosa que m'agrada, ja que els països grans m'aclaparen. Trobo que no hi ha cap ciutat, vila ni poble de la nostra geografia que necessiti trasplantaments de capitalitat. En canvi, a la nostra capital li és indispensable el reforç de tots els òrgans

que configuren la nostra nació. Cadascú porta al cap, sense que calgui retratar-nos, les coses que ens fan falta.

Pere Calders

